

Kollektiivse pöördumise algataja

Teie 24.02.2025

Meie .05.2025 nr 1-6/25-31/2

**Kollektiivne pöördumine
„Mitte anda Kaja Kallasele ja Kadri Simsonile
Riigivapi II klassi teenetemärki!“**

Austatud kollektiivse pöördumise algataja

Põhiseaduskomisjoni nimel tänan Teid esitatud kollektiivse pöördumise eest.

Riigikogu juhatus edastas kollektiivse pöördumise „Mitte anda Kaja Kallasele ja Kadri Simsonile Riigivapi II klassi teenetemärki!“ 27. veebruari 2025. a otsusega nr 24 menetlemiseks põhiseaduskomisjonile.

Riigikogu menetleb kollektiivseid pöördumisi Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse 18² peatüki „Kollektiivse pöördumise menetlemise kord“ alusel. Põhiseaduskomisjon arutas pöördumist 12. mai 2025. a istungil, kus kuulas ära pöördujate esindajad.

Põhiseaduskomisjon otsustas vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 152¹³ punktile 5 lükata esitatud ettepanek tagasi.

Vabariigi President on 5. veebruari 2025. a otsusega andnud Kaja Kallasele Riigivapi II klassi teenetemärgi ja Kadri Simsonile Riigivapi III klassi teenetemärgi. Kollektiivne pöördumine algatati ajaliselt pärast nimetatud isikutele teenetemärkide andmise otsuse tegemist ja selle jõustumist 6. veebruaril 2025. Pöördumises tehtud ettepaneku kohaselt ei tohi Eesti Vabariigi President anda Riigivapi II klassi teenetemärki Kaja Kallasele ja Kadri Simsonile.

Eesti Vabariigi põhiseaduse (PS) § 4 sätestab, et Eestis on Riigikogu, Vabariigi Presidendi, Vabariigi Valitsuse ja kohtute tegevus korraldatud võimude lahususe põhimõttel. PS § 59 kohaselt kuulub Riigikogule seadusandlik võim ning tulenevalt §-s 4 sätestatud võimude lahususe põhimõttest ei saa Riigikogu sekkuda teiste võimuharude tegevusse. PS § 78 punkti 15 kohaselt annab riiklikke autasusid Vabariigi President. Riiklikud autasud ja nende andmise täpsem kord on reguleeritud teenetemärkide seadusega. Presidendil on õigus oma äranägemise järgi otsustada teenetemärgi andmine isikutele, kes vastavalt seadusele võiksid teenetemärgi saada. Vabariigi Presidendil on õigus ka teenetemärk ära võtta, kuid seda ainult seaduses sätestatud tingimustel. Vastavalt teenetemärkide seaduse §-le 13 võib president otsustada isikult teenetemärk ära võtta juhul kui on jõustunud kohtuotsus, millega isik on süüdi mõistetud tahtliku kuriteo toimepanemises või saavad teatavaks enne teenetemärgi andmist esinenud asjaolud, millest teadmise korral ei oleks isikule teenetemärki antud või isiku hilisem käitumine on olnud niivõrd vääritud, et see välistaks talle teenetemärgi andmise.

Kokkuvõtteks soovime välja tuua järgmist: kahtlemata on pöördumise algatajatel õigus oma seisukohtadele ning samuti õigus nendele seisukohtadele toetudes esitada asjaomastele institutsioonidele ettepanekuid ning pöördumisi. Antud pöördumise puhul peame nentima, et pöördumises toodud taotlust “Mitte anda Kaja Kallasele ja Kadri Simsonile Riigivapi II klassi teenetemärki!” ei oleks olnud võimalik ka Vabariigi Presidendil sihipäraselt käsitleda, kuna pöördumise algatamise hetkeks oli Vabariigi President teenetemärgi andmise otsuse juba teinud.

Põhiseaduskomisjoni 12. mai 2025. a istungi protokoll on kättesaadav [Riigikogu kodulehel](#).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ando Kiviberg
esimees

Teadmiseks: Rahvaalgatus.ee